

Türkiye'nin Dış Politikası

Ahmet DAVUTOĞLU
Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı

Modern tarih boyunca, anlaşmazlıklar ile dünya sorunlarının çözümünde yeni yolların ortaya çıkışı arasında doğrudan bir ilişki olagelmıştır. 17. Yüzyıl'dan bu yana yaşanan tüm büyük savaşlar, yeni bir düzenin ortaya çıkmasını sağlayan anlaşmalarla sonuçlanmıştır. 1648 yılındaki Vestfalya Antlaşması'nın Otuz Yıl Savaşları'nın ardından imzalanması, Napolyon Savaşlarının 1814-15 Viyana Kongresi ile sonlandırılması, Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda talihsiz Versay Antlaşması'nın imzalanması, 1945 yılında Birleşmiş Milletler'in kurulmasına temel hazırlayan Yalta Konferansı, buna örnek teşkil edecektir. Ancak, küresel çaplı bir savaş olarak görülebilecek Soğuk Savaş, bu geleneğin aksine, tarihe geçen bir anlaşmayla sona ermemiştir. Onun yerine, Demir Perde'nin düşmesi ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla sonlanmıştı. Resmi bir sonuç değildi bu; savaşan taraflardan birisinin varlığını, aniden sona ermişti.

Bu yüzden, Soğuk Savaş'ın bitiminden 20 yıl sonra bile ortaya çıkan yeni dünya düzeninin getirdiği engellerle başa çıkabilecek yeni bir uluslararası yasal ve politik sistem, resmi olarak oluşturulamamıştır. Bunun yerine ise, bir takım geçici, taktik amaçlı ve spesifik çatışmalara yanıt vermeye odaklı anlaşmalar uygulanmıştır. Yukarı Karabağ bölgesinden Kıbrıs'a, çözüm-

süzlüğe kilitlenmiş İsrail-Filistin anlaşmazlığına dek, bir dizi ateşkes niteliğinde düzenleme, kan dökülmesini sona erdirmeye başarılı olmuş; ancak kapsamlı bir barış düzenlemesi getirmek konusunda eksik kalmıştır. Genel itibariyle, bugünkü durum, uluslararası aktörlerin çeşitliliğini niceliksel olarak artırmış; dış politika yapım sürecini ise niteliksel olarak daha çetrefilli bir hale getirmiştir.

11 Eylül 2001'deki saldırılar, bu durumun artık sürdürülemeyecek bir hale geldiğini ortaya çıkardı. Saldırıların hemen ardından, Amerika Birleşik Devletleri, bir güvenlik söylemi üzerine temellenen uluslararası bir düzen kurmak için çalışmalarını başlatmıştır. Dolayısıyla, Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından ortaya çıkan özgürlük söyleminin yerini, söz konusu yaklaşım almıştır. Bu bağlamda, Afganistan ve Irak işgalleri çok daha iyi anlaşılacaktır. Amaç ise, istikrarlı olmayan bir uluslararası ortamı, kriz alanlarını hedeflemek suretiyle dönüştürmek idi. Çünkü, sözü edilen kriz alanlarının istikrarsızlık kaynağı olduğu düşünülüyordu. Ancak, bu süreç dâhilinde, tarihin sona erdiği ve sivil hakların ve özgürlüklerin yaygınlaştığına dair öngörüler, cazibesini büyük ölçüde yitirdi.

ABD Başkanı Barack Obama, 11 Eylül sonrası düzenin güvenlik-temelli perspektifini, 2009 yılında yönetime geçerek geçmez sorgulamaya başladı.

Öncelikle, Amerika'nın uluslararası imajını düzeltme girişimlerine aktif bir şekilde odaklandı ve çok taraflı bir uluslararası sistemi benimsemiş bir vizyon benimsemek için kayda değer çabalar ortaya koydu. Bölgesel müttefiklerle yakın işbirliğini de güçlendirdi. Bugün, halen yeni bir dünya düzeni oluşturulana dek sürececek olan zorlu bir süreçten geçiyoruz. Günümüzün birçok sorunu, geniş kapsamlı uluslararası girişimlerle çözülebilir; ancak bu sorunları tamamen karşılayabilecek mekanizmalar da henüz ortada yok. Bu yüzden, gelecek 10 sene ve sonrasında, politik, kültürel ve ekonomik karışıklıklara çözüm getirme sorumluluğu, ağırlıklı olarak ulus devletlere düşüyor. Türkiye, bu yenedünya düzeninde, uluslararası güvenlik ve refahı desteklemek adına etkinliği iyice artan bir merkezi rol üstleniyor. Türk dış politikasının yeni dinamikleri ise, Türkiye'nin dönemin gerektirdiği yeni vizyon, kararlılık ve güven ile hareket etmesini güvence altına alıyor.

Soğuk Savaş Dönemi Sonrası Türkiye

Türkiye, Soğuk Savaş sonrası dönemin güvensizliğinden doğrudan etkilenmiş; sonuçta da Türkiye'nin komşu bölgelerinde bir dizi güvenlik sorunu ortaya çıkmıştır.

Bu bağlamda, Türk diplomasisi için öncelikli konu, Türkiye'nin etkili güç odaklarını, yeni uluslararası çevre ile uyumlaştırmaktır.

Türkiye, Soğuk Savaş süresince, NATO'nun stratejik çerçevesi altında bir "kanat ülke" konumundaydı ve Batı ittifakının coğrafi olarak yakın çevresinde bulunmaktaydı. Ancak NATO'nun geliştirdiği stratejik konsept ve Türkiye'nin stratejik çevresine yönelik hesapları, Soğuk Savaş sonrasında gelişti. Türkiye'nin Afganistan'daki varlığı, bu değişimin açık bir göstergesi olduğu gibi, Türkiye artık bir kanat ülkesi konumunda da değildir. Türkiye, bugün mevcut stratejik ittifakları ve ortaya çıkan bölgesel sorumlulukları arasında gerilimlere neden olan önemli bir bölgesel rolü üstlenmesi için baskı görmektedir. Kafkaslarda, Balkanlarda ve Orta Doğu'da ortaya çıkan son bölgesel krizler, bu tür ilişkileri yönetmenin ne denli önemli olduğunu, bir kez daha ortaya koymuştur.

Türkiye, mevcut stratejik müttefikleri, komşuları ve komşu bölgeler arasında uyum sağlamadaki kararlılığını korumaktadır.

Türkiye'nin kendine özgü demografik gerçeklikleri de, dış politika vizyonunu etkilemektedir. Türkiye'de, Bosna-Hersek'te yaşamakta olandan fazla Bosnalı bir nüfus bulunmaktadır. Aynı şekilde, Kosova'dakilerden daha fazla Arnavut, Çeçenistan'dakilerden daha fazla Çeçen ve Gürcistan'daki Abhaz bölgesindekilerden daha fazla Abhazyalı bulunur. Ayrıca, önemli sayıda Azeri ve Gürcü de Türkiye'de yaşamaktadır. Komşu bölgelerden gelen etnik gruplar da, bu topraklarda yaşamlarını sürdürmektedir. Dolayısıyla, bu çatışmaların ve kendi nüfusları üzerindeki etkisinin, Türkiye'nin iç politikası üzerinde doğrudan bir izdüşümü olur.

Bu gerçeklikten hareketle, Türkiye, kendi içinde bazı

bölgesel gerilimler yaşarken, bu toplulukların barış ve güvenliğini temin edecek türden aktif bir dış politika izleme yönünde halktan yükselen taleplerle karşılaşmaktadır. Bu bağlamda, Türk dış politikası, kendi demokrasisi tarafından da şekillenmekte; bizzat kendi vatandaşlarının öncelik ve endişelerini yansıtmaktadır. Küreselleşmenin bir sonucu olarak, Türk toplumu da, uluslararası gelişmeleri yakından takip etmektedir. Türkiye'nin demokratikleşmesi, dış politika süreçlerine sosyal talepleri entegre edebilmesinde yatar. Zaten, Türkiye gibi her olgun demokrasi de, bunun gereği gibi davranmaktadır.

Avrupa Birliği ve NATO, Türk dış politikasındaki temel devamlılık öğeleri ve sabit değerler olarak varlıklarını sürdürmektedir. Türkiye, son kırk yıl ile kıyaslandığında, AKP hükümeti sayesinde son yedi yıldır, bu ittifaklar dahilinde çok daha başarılı bir profil sergiliyor. Türkiye'nin NATO faaliyetlerine mudahil oluşu, bu dönemde artış gösterdi ve İttifak'taki temsil düzeyi giderek yükseldi. Türkiye, bir önceki dönem ile karşılaştırıldığında, Avrupa entegrasyon süreci açısından da kayda değer bir ilerleme kaydetmiştir. Nitekim, AKP öncesi dönemde, Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin adaylığını ciddi olarak değerlendirip değerlendirmede bile netlik kazanmamıştı. Avrupa Birliği'nin yayımladığı ilerleme raporlarında, Türk dış politikası ve Avrupa Birliği'nin hedeflerinin uyumlu olduğu belirtilmektedir. Bu durum, Türkiye'nin dış politika yöneliminin Transatlantik hedeflerle ne denli paralel olduğunu göstermektedir. 21'inci yüzyılın ilk 10 yılını geride bırakırken, Türkiye yeni yüzyılın gerçekliğine dayanan daha gelişmiş bir anlayışla bir dış politika görüşü formüle etmeyi başarmış; tarihsel rolü ve coğrafi pozisyonuyla da bir uyum yakalamıştır. Bu mantık dâhilinde, Türkiye'nin Batı'nın yanında

konumlanması ve Batı ile ittifakı, aynı zamanda Irak, İran, Kafkaslar ve Ortadoğu barış süreci ile Afganistan'daki varlığıyla mükemmel bir uyum göstermektedir.

İlkelerimiz

Türkiye, son yedi yılda, uluslararası ilişkilerde sistematik ve tutarlı bir metodolojik yaklaşım göstermeyi başardı; çünkü Türkiye'yi yöneten siyasi parti, ülke içinde gerçek bir siyasi istikrar sağlayarak, ülkeyi yönetmeyi başarmıştır. Bugün Türkiye'nin dış politikası uç metodolojik ve beş işlemsel ilke içinde hareket ediyor: İlk metodolojik ilke, Soğuk Savaş süresince dış politikaya egemen olan "kriz odaklı" yaklaşım yerine benimsenen "öngörülü" yaklaşımdır. Örneğin, Türkiye'nin Orta Doğu'ya dair bir vizyonu bulunmaktadır. Söz konusu vizyon, tüm bölgeyi içermektedir. Dolayısıyla, sadece PKK ile gerçekleştirilen mücadeleye veya spesifik ülkeleri dengelemeye yönelik çabalara indirgenemez. Türkiye, Orta Doğu'ya dair kendine özgü anlayışını ve diplomatik değerlerini kullanarak, bu bölgede etkin bir faaliyet gösterebilir. Türkiye'nin Lübnan politikası, Suriye ve İsrail ile arabuluculuk çabaları, Filistin sorununun çözümü için attığı adımlar, Iraklı Sünni grupların 2005 yılındaki parlamento seçimlerine katılımını kolaylaştırma yönündeki çabaları ve İran'ın nükleer sorununa yapıcı bir şekilde müdahil oluşu, Türkiye'nin Orta Doğu'ya yönelik dış politika vizyonunun ayrılmaz parçaların teşkil etmektedir.

İkinci metodolojik ilke ise, Türkiye'nin dış politikasını dünya genelinde "tutarlı ve sistematik" bir çerçeveye yerleştirmektedir. Türkiye'nin Orta Doğu'ya yönelik vizyonu, Orta Asya veya Balkanlar'a dair yaklaşımıyla çekişmez. Afrika'ya dair yaklaşımımız, Asya'yı algılayış biçimimizden farklı değildir.

Türkiye, komşu ülkeleri olan Yunanistan, Irak, Rusya Federasyonu ve Suriye ile ilişkilerini geliştirme yolunda aktif bir çaba içerisinde.

Üçüncü metodolojik ilke ise, Türkiye'nin bölgesinde yumuşak gücünü yaymasına yol açan yeni söylem ve diplomatik modelleri kabul etmesidir. Türkiye, istikrarsız komşulardan oluşan bir coğrafyada yer almasından dolayı güçlü bir orduya sahip olsa da, çevreye herhangi bir tehdit yaymamaktadır. Bunun yerine, Türk diplomatları ve politikacıları, Türkiye'nin sivil-ekonomik gücünü önceliklendirecek şekilde gerek bölgesel gerekse uluslararası politikada yeni bir söylem benimsemiştir. Bu üç metodolojik yaklaşımdan doğan ve Türkiye'nin dış politika yapım sürecini yönlendiren beş tane de uygulamaya dönük ilke bulunmaktadır.

İlk ilke, "güvenlik ve demokrasi arasındaki dengedir. Herhangi bir politik rejimin meşruluğu, tüm vatandaşlarına güvenlik ve özgürlük sağlayabilme yeteneğinden ileri gelir. Söz konusu güvenlik durumu, ülkedeki özgürlükler ve insan hakları aleyhine gerçekleşmemelidir. 2002 yılından beri, Türkiye, sivil özgürlükleri geliştirmek adına çok yol kat etmiş; ancak bu süreçte güvenliğine herhangi bir zarar gelmemesine özel önem göstermiştir. Özellikle 11 Eylül sonrası terörizm tehdidinin egemen olduğu ve genel eğilimin, güvenlik adına özgürlükleri kısıtlamak yönünde olduğu bir ortamda, böylesi iddialı bir hedef belirlemesi, son derece önem arz etmektedir. Türkiye, son yedi yıl içinde özgürlüklere yönelik olarak zuhur eden ciddi bir takım iç siyasi sorunlara rağmen, söz konusu sivil özgürlükleri koruma yolunda önemli başarı kaydetmiştir. Bunun için de, sivil özgürlüklerin alanını daraltmaksızın, terörizmle mücadelesini sürdürmesi gerekmiştir. Türkiye, bu gerekliliği başarılı bir şekilde karşılamıştır. Bu süreç zarfında,

Türkiye'nin yumuşak gücünün artmasının demokrasideki olgunlaşmayla koşut olduğu görülmüştür. İkinci ilke, son yedi yıl boyunca başarıyla uygulanan "komşularla sıfır sorun anlayışı"dır. Türkiye'nin komşularıyla ilişkileri daha işbirlikçi bir yol izlemektedir. Türkiye ile komşu ülkeler arasında giderek gelişen ekonomik bir karşılıklı bağımlılık durumu söz konusudur. Örneğin, 2009 yılında, Ermenistan ile ilişkilerde önemli düzeyde bir diplomatik gelişim kaydedilmiştir. Bununla birlikte, Türkiye'nin komşuluk politikaları dâhilinde, bu ülkeyle ilişkiler, halen sorun arz etmeyi sürdürmektedir.

Türkiye'nin bölgesel ilişkilerinde ciddi başarılar kaydetmesi, politika-yapıcıların söz konusu ilkeyi bir adım daha öteye taşıyarak, komşularla azami işbirliği düzeyine erişmeyi kendilerine hedef belirlemelerine zemin hazırlamıştır. 2009 yılının ikinci yarısından itibaren, Türkiye, Irak-Suriye-Yunanistan ve Rusya ile üst-düzyer stratejik konsey toplantılarının temellerini atmıştır. Söz konusu toplantılar, ortak kabine toplantıları olup, ikili anlamda siyasi, ekonomik ve güvenlik konuları ayrıntılı bir şekilde masaya yatırılmaktadır. Ayrıca, benzer mekanizmaları, Bulgaristan, Azerbaycan ve Ukrayna ile diğer komşu ülkelerle kurma yönünde çalışmalar sürdürülmektedir. Türkiye, ayrıca, bazı ülkelerle vize gerekliliğini ortadan kaldırmıştır. Bu ülkeler arasında, Suriye, Tacikistan, Arnavutluk, Lübnan, Ürdün, Libya, Rusya bulunmaktadır. Türkiye'nin komşularıyla ve yakın bölgelerle ticareti, son yıllarda önemli oranlarda artış göstermektedir.

Üçüncü ilke ise, krizler ortaya çıkmadan ve ciddi bir boyuta ulaşmadan önce engellemeyi amaçlayan "proaktif" ve "önleyici barış diplomasisi"dir. Türkiye'nin bölgesel politikası, herkes için güvenlik, üst-düzyer siyasi diyalog, ekonomik bütün-

leşme ve karşılıklı bağımlılığın yanı sıra, çok-kültürlü birlikte yaşama ilkelerine dayanmaktadır. Bu anlamda, Türkiye'nin İsrail ve Suriye arasındaki arabuluculuk çabaları örnek gösterilebilir. Söz konusu rol, Türkiye'ye bir diğer dış aktör tarafından atfedilmemişti. Önleyici diplomasiye dair diğer örnekler arasında, Türkiye'nin Irak'taki Sünni-Şii uzlaşmasını, Filistin-Lübnan arası barış çabalarını, Balkanlar da Sırbistan-Bosna arasındaki barışı, Afganistan ve Pakistan arasındaki diyalogu ve Darfur ve Somali'nin yeniden yapılandırılmasını gerçekleştirme yolundaki çabaları da gösterebiliriz.

Dördüncü ilke ise, "çok boyutlu dış politikaya bağlılık"tır. Türkiye'nin diğer küresel oyuncularla olan ilişkileri rekabetçi değil, tamamlayıcı olmayı amaçlar. Böylesi bir politika, Türkiye'nin ABD ile stratejik ilişkilerini, her iki ülkenin birbirleriyle olan stratejik bağları ve NATO üzerinden konuları çerçevesinden değerlendirmektedir. Ayrıca, AB üyelik süreci, Rusya ile komşuluk politikası ve Avrasya'daki uyumlu politikayı da, birbirini tamamlayıcı tutarlı bir politikanın ayrılmaz parçaları olarak görür. Bunun da anlamı, Rusya ile iyi ilişkiler geliştirilmesinin, AB ile ilişkilere bir alternatif teşkil etmeyeceğidir. Aynı şekilde, ABD ile model bir ortaklık geliştirdiğinizde, mutlaka Rusya ile rakip bir ortaklığa dahil olmuş olmazsınız.

Bu çerçevede, beşinci ve son ilke, Türkiye'nin uluslararası ilişkilerde daha aktif rol almasını destekleyen "ritmik bir diplomasi"dir. Söz konusu ilke, Türkiye'ye uluslararası ilişkilerde daha aktif bir rol atfetmeyi amaçlamakta; tüm uluslararası örgütlerde ve gerek küresel gerekse uluslararası önemdeki tüm konularda sesini duyuran bir profil oluşturmayı öngörmektedir. Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin geçici üyesi olmuş; Afganistan, Kuzey Kore ve terörle mücadele gibi üç kritik

komisyona başkanlık yapmaktadır. Türkiye, aynı zamanda, Balkan devletleri ve onların yakın komşuları arasında diyalogu güçlendirecek bir forum olmayı hedefleyen Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci'nin de 2009 ve 2010 yılları için başkanlığını üstlenmiştir. Türkiye, bir G-20 ülkesidir ve Afrika Birliği'nde gözlemci statüsünü korumaktadır. Körfez İşbirliği Konseyi ile stratejik bir diyalog mekanizması da bulunmaktadır. Türkiye, ayrıca, Arap Ligi'ne de aktif olarak katılmaktadır. Türkiye, Afrika'da 15 yeni, Latin Amerika'da da iki büyükelçilik açmak suretiyle, yeni diplomatik girişimlerde de bulunmuştur. Türkiye, ayrıca, Kyoto Protokolü'ne de taraf bir ülkedir. Tüm bu gelişmeler, Türkiye'de yeni bir perspektifin şekillenmekte olduğunu göstermektedir. Söz konusu perspektif, vizyon, yumuşak güç, evrensel söylem ve dünyanın farklı noktalarında tutarlı dış politika uygulamalarına dayanmaktadır.

Yeni Bir Vizyon

Türkiye, bugün uluslararası arenada söz sahibi olan, önemli bir ülkedir. Bundan da ötesi, Türkiye'nin bir dizi bölgesel ve uluslararası konuda ne tavrı alacağını dikkatli bir şekilde bekleyen önemli sayıda ülke bulunmaktadır. Bu noktada, dünya, Türkiye'den çok büyük işler başarmasını beklemektedir. Biz ise, dikkatli bir dış politika yürütme gibi bir sorumluluk üstlendiğimiz son derece bilincindeyiz. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun yüzüncü yıldönümüne denk gelecek "2023 vizyonu", bir gereksinimden doğmuştur. Söz konusu vizyonun ilk basamağı, Türkiye'nin, dış politika görüşünü ulusal görüşüne eklemektir. Bu noktada herhangi bir çelişki, boşluk veya zıtlığın, elbette aktif, sorumluluk sahibi ve başarılı bir dış politika yürütülmesini zorlaştıracaktır tahmin ediyoruz. Türkiye, gelecek dönemde, demokrasisini derinleştirip geliştirmeyi, Türk halkı ve yönetici kurumlar ara-

sındaki ilişkilerin güvenli ve sağlam bir temelden ilerlemesini sağlamayı ve kendi iç dengesinin yarattığı gücü tüm dünyaya göstermeyi hedeflemektedir. İç siyasi başarıları, dış politika vizyonuna (yani, demokratikleşme ve kültürel haklara saygı) eklemeye yolunda, sürekli bir gereksinim söz konusudur. Aynı zamanda, dış politikadaki aktifliği ve özgüveni, iç siyasi sahneye yansıtmak da gerekmektedir.

Türk dış politikasının çok boyutlu ve dinamik doğasından dolayı, Türkiye'nin ABD ile ilişkileri, sağlam temeller üzerinden yükselmektedir. Türkiye-ABD ilişkileri, öyle bir noktaya erişmiştir ki, ikili bir işbirliği ortamı tesis edilmiş; taraflar artık küresel istikrara yönelik çalışmalarına yönelmiştir. Başkan Obama'nın yönetime gelmesinin ardından deniz aşırı ilk seyahatini gerçekleştirdiği Türkiye ziyaretinde ifade ettiği "model ortaklık" çerçevesinde yerleştirildiğinde, ikili ilişkiler, her iki ülke için de kritik öneme erişmektedir. "Model ortaklık", çeşitli bölgesel kimlikleri ve küresel arenada giderek gür çıkan sesiyle birlikte Türkiye ile bölge ülkeleriyle uzun bir tarihe uzanan bağlarla ve küresel istikrar konusunda doğrudan bir sorumluluğa sahip Amerika Birleşik Devletleri arasında üst düzey bir işbirliğinin önemini vurgulamaktadır. Söz konusu ortaklık, bir dizi ortak değer ve ilke tarafından yönlendirilmektedir. Bu değer ve ilkelerin birçok bölgedeki çatışma alanlarına getirmeyi hedefledikleri ise, barış, güvenlik, istikrar ve ekonomik refaktır. Bununla birlikte, AB ile ilişkiler de, gündemdeki yerini korumakta ve güçlendirilmektedir. Türk dış politikası göz önünde bulundurulduğunda, AB ve Türkiye'nin birbirinden bağımsız hareket ettiği bir durumu düşünmek bile olanaksızlaşmıştır. Hiç şüphe yok ki, Avrupa Birliği entegrasyon süreci, Türkiye'nin lehinedir. Ancak, söz konusu sürecin, AB'ye, de gerek bölgesel gerek küresel bağlamda

bir dizi yarar sağladığını gözden kaçırmamak gerekir.

Türkiye'nin dış politika hedefleri ve bu hedefleri nasıl sağlayacağına dair vizyonu, son derece açık ve nettir. Türkiye, gelecek 10 yıl için kendisine birçok hedef belirlemiştir: Hedefler arasında ilk sırada, AB üyeliği için gereken koşulları yerine getirmek ve 2023 yılına gelindiğinde son derece etkili bir AB üyesi olabilmek gelir. İkinci olarak ise, bölgesel bütünleşme için çabalarını devam ettirecektir. Üçüncüsü, bölgesel çatışmaların çözümlenmesinde etkin bir rol oynamaktır. Dördüncüsü ise, küresel alanlarda etkin bir şekilde yer almaktır. Beşinci olarak ise, uluslararası örgütlerde karar verici bir rol oynamak ve dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmek gelir.

Söz konusu hedefler, uluslararası topluma özgün bir katkı yapabilecek, güçlü ve saygıdeğer bir Türkiye inşa etmeyi hedeflemektedir. Tüm bu hedefleri başarabilmek için ise, Türkiye'nin her alanda atılımlar yapması, küresel istikrarla bağlantılı her mesele ile ilgilenmesi ve uyumlu bir katkı göstermesi gerekir. Bu müşterek çaba, Türkiye'yi içinde bulunduğumuz yüzyılda küresel bir oyuncu haline getirecektir. Türkiye, attığı her adımda, yüksek bir sorumluluk bilinciyle ilerlemekte; zengin tarihi ve coğrafi mirası emanet almakta ve küresel istikrar ve barışın önemine dair son derece derin bir bilinç düzeyi benimsemektedir.

(ABD Dışilişkiler Konseyi-20.5.10)

**foreignpolicy.com/articles/2010/05/20/turkeys_zero_problems_foreign_policy?printlyes&hide_commentslyes&pagelfull*

Turkey's Zero-Problems Foreign Policy

*BY Ahmet DAVUTOĞLU**

Throughout modern history, there has been a direct relationship between conflict and the emergence of new ways of arbitrating world affairs. Every major war since the 17th century was concluded by a treaty that led to the emergence of a new order, from the Treaty of Westphalia in 1648 that followed the Thirty Years' War, to the Congress of Vienna of 1814-1815 that brought an end to the Napoleonic Wars, to the ill-fated Treaty of Versailles that concluded the first World War, to the agreement at Yalta that laid the groundwork for the establishment of the United Nations in 1945. Yet the Cold War, which could be regarded as a global-scale war, ended not with grand summitry, but with the fall of the Iron Curtain and the collapse of the Soviet Union. There was no official conclusion; one of the combatant sides just suddenly ceased to exist.

Two decades hence, no new international legal and political system has been formally created to meet the challenges of the new world order that emerged. Instead, a number of temporary, tactical, and conflict-specific agreements have been implemented. From the Nagorno-Karabakh region to Cyprus, and even the deadlocked Israeli-Palestinian dispute, a series of cease-fire arrangements have succeeded in ending bloodshed but have failed to establish comprehensive peace agreements.

Overall, the current situation has quantitatively increased the diversification of international actors and qualitatively complicated the foreign-policy making process.

The Sept. 11, 2001, attacks made it clear that this situation is not sustainable. Immediately after the attacks, the United States began attempting to establish an international order based on a security discourse, thus replacing the liberty discourse that emerged after the collapse of the Berlin Wall. It is in this context that the invasions of Afghanistan and Iraq can best be understood. The intent was to transform an unstable international environment by targeting crisis-prone zones that were considered to be the sources of insecurity. But in the process, predictions about the end of history and the expansion of civil rights and liberties have largely lost their appeal.

U.S. President Barack Obama challenged the security-based perspective of the post-Sept. 11 era as soon as he assumed the presidency in 2009. He has actively attempted to restore America's international image, and has made considerable efforts to adopt a new vision that embraces a multilateral international system and fosters close cooperation with regional allies. Still, we are faced with an incredibly difficult period until a new global order is established. Many of today's challenges can only be resolved with broader internatio-

nal involvement, but the mechanisms needed to meet fully those challenges do not exist. It will therefore fall largely to nation-states to meet and create solutions for the global political, cultural, and economic turmoil that will likely last for the next decade and beyond.

In this new world, Turkey is playing an increasingly central role in promoting international security and prosperity. The new dynamics of Turkish foreign policy ensure that Turkey can act with the vision, determination, and confidence that the historical moment demands.

Turkey in the post-Cold War era

Turkey experienced the direct impact of the post-Cold War atmosphere of insecurity, which resulted in a variety of security problems in Turkey's neighborhood. The most urgent issue for Turkish diplomacy, in this context, was to harmonize Turkey's influential power axes with the new international environment.

During the Cold War, Turkey was a "wing country" under NATO's strategic framework, resting on the geographic perimeter of the Western alliance. NATO's strategic concept, however, has evolved in the post-Cold War era -- and so has Turkey's calculation of its strategic environment. Turkey's presence in Afghanistan is a clear indication of this change. We are a wing country no longer.

Turkey is currently facing pressure to assume an important regional role, which admittedly has created tensions between its existing strategic alliances and its emerging regional responsibilities. The challenge of managing these relationships was acutely felt in recent regional crises in the Caucasus, the Balkans, and the Middle East. Turkey remains committed to establishing harmony between its current strategic alliances and its neighbors and neighboring regions.

Turkey's unique demographic realities also affect its foreign-policy vision. There are more Bosnians in Turkey than in Bosnia-Herzegovina, more Albanians than in Kosovo, more Chechens than in Chechnya, more Abkhazians than in the Abkhaz region in Georgia, and a significant number of Azeris and Georgians, in addition to considerable other ethnicities from neighboring regions. Thus, these conflicts and the effect they have on their populations have a direct impact on domestic politics in Turkey.

Because of this fact, Turkey experiences regional tensions at home and faces public demands to pursue an active foreign-policy to secure the peace and security of those communities. In this sense, Turkish foreign policy is also shaped by its own democracy, reflecting the priorities and concerns of its citizens. As a result of globalization,

the Turkish public follows international developments closely. Turkey's democratization requires it to integrate societal demands into its foreign policy, just as all mature democracies do.

The European Union and NATO are the main fixtures and the main elements of continuity in Turkish foreign policy. Turkey has achieved more within these alliances during the past seven years under the AK Party government than it did in the previous 40 years. Turkey's involvement in NATO has increased during this time; Turkey recently asked for, and achieved, a higher representation in the alliance. Turkey also has advanced considerably in the European integration process compared with the previous decade, when it was not even clear whether the EU was seriously considering Turkey's candidacy. EU progress reports state that Turkish foreign policy and EU objectives are in harmony, a clear indication that Turkey's foreign-policy orientation aligns well with transatlantic objectives.

As we leave behind the first decade of the 21st century, Turkey has been able to formulate a foreign-policy vision based on a better understanding of the realities of the new century, even as it acts in accordance with its historical role and geographical position. In this sense, Turkey's orientation and strategic alliance with the West remains perfectly compatible with Turkey's involvement in, among others, Iraq, Iran, the Caucasus, the Middle East peace process, and Afghanistan.

Our principles

Over the past seven years, Turkey has been able to formulate a systematic and cohesive methodological approach to world affairs because its political party has been able to govern, resulting in real political stability

at home.

Three methodological and five operational principles drive Turkey's foreign policy today. The first methodological principle is its "visionary" approach to the issues instead of the "crisis-oriented" attitude that dominated foreign policy during the entire Cold War period.

For example, Turkey has a vision of the Middle East. This vision encompasses the entire region: It cannot be reduced to the struggle against the PKK (Kurdistan Workers' Party), the radical Kurdish separatist group that for decades has waged a campaign of terror against Turkey, or efforts to counterbalance specific countries. Turkey can use its unique understanding of the Middle East, and its diplomatic assets, to operate effectively on the ground. Turkey's Lebanon policy, its attempts to mediate between Syria and Israel and achieve Palestinian reconciliation, its efforts to facilitate the participation of Iraqi Sunni groups in the 2005 parliamentary elections, and its constructive involvement in the Iranian nuclear issue are integral parts of Turkey's foreign-policy vision for the Middle East.

The second methodological principle is to base Turkish foreign policy on a "consistent and systematic" framework around the world. Turkey's vision for the Middle East is not in opposition to its approach in Central Asia or in the Balkans; our approach to Africa is no different from our approach to Asia. Turkey is also actively trying to improve relations with nearby countries like Greece, Iraq, the Russian Federation, and Syria.

The third methodological principle is the adoption of a new discourse and diplomatic style, which has resulted in the spread of Turkish soft power in the region. Although Turkey maintains a powerful military due to its insecure neighborhood, we do not

make threats. Instead, Turkish diplomats and politicians have adopted a new language in regional and international politics that prioritizes Turkey's civil-economic power.

From these three methodological approaches, five operational principles guide Turkey's foreign policy-making process. The first principle is the balance between security and democracy. The legitimacy of any political regime comes from its ability to provide security and freedom together to its citizens; this security should not be at the expense of freedoms and human rights in the country. Since 2002, Turkey has attempted to promote civil liberties without undermining security. This is an ambitious yet worthy aim -- particularly in the post-Sept. 11 environment, under the threat of terrorism, in which the general tendency has been to restrict liberties for the sake of security.

Turkey has made great strides in protecting civil liberties despite serious domestic political challenges to such freedoms over the past seven years. This required vigorously carrying out the struggle against terrorism without narrowing the sphere of civil liberties -- a challenge Turkey successfully overcame. In the process, we've found that Turkish soft power has only increased as our democracy has matured.

Second, the principle of zero problems towards neighbors has been successfully implemented for the past seven years. Turkey's relations with its neighbors now follow a more cooperative track. There is a developing economic interdependence between Turkey and its neighboring countries. In 2009, for example, we achieved considerable diplomatic progress with Armenia, which nevertheless remains the most problematic rela-

tionship in Turkey's neighborhood policy.

Turkey's considerable achievements in its regional relationships have led policymakers to take this principle a step further and aim for maximum cooperation with our neighbors. Since the second half of 2009, Turkey established high-level strategic council meetings with Iraq, Syria, Greece and Russia. These are joint cabinet meetings where bilateral political, economic, and security issues are discussed in detail. There are also preparations to establish similar mechanisms with Bulgaria, Azerbaijan and Ukraine as well as other neighboring countries. Turkey abolished visa requirements with, among others, Syria, Tajikistan, Albania, Lebanon, Jordan, Libya and Russia. Turkey's trade with its neighbors and nearby regions has substantially increased in recent years.

The third operative principle is proactive and pre-emptive peace diplomacy, which aims to take measures before crises emerge and escalate to a critical level. Turkey's regional policy is based on security for all, high-level political dialogue, economic integration and interdependence, and multicultural coexistence. Consider Turkey's mediation between Israel and Syria, a role that was not assigned to Turkey by any outside actor. Other examples of pre-emptive diplomacy include Turkey's efforts to achieve Sunni-Shiite reconciliation in Iraq, reconciliation efforts in Lebanon and Palestine, the Serbia-Bosnia reconciliation in the Balkans, dialogue between Afghanistan and Pakistan, and the reconstruction of Darfur and Somalia.

The fourth principle is adherence to a multi-dimensional foreign policy. Turkey's relations with other global actors aim to be complementary, not in competition. Such a policy views

Turkey's strategic relationship with the United States through the two countries' bilateral strategic ties and through NATO. It considers its EU membership process, its good neighborhood policy with Russia, and its synchronization policy in Eurasia as integral parts of a consistent policy that serves to complement each other. This means that good relations with Russia are not an alternative to relations with the EU. Nor is the model partnership with the United States a rival partnership against Russia.

The fifth principle in this framework is rhythmic diplomacy, which aspires to provide Turkey with a more active role in international relations. This principle implies active involvement in all international organizations and on all issues of global and international importance. Turkey became a non-permanent member of the U.N. Security Council and is chairing three critical commissions concerning Afghanistan, North Korea, and the fight against terror. Turkey undertook the chairmanship-in-office of the South-East European Cooperation Process, a forum for dialogue among Balkan states and their immediate neighbors, for 2009 and 2010. Turkey is also a member of G-20, maintains observer status in the African Union, has a strategic dialogue mechanism with the Gulf Cooperation Council, and actively participates in the Arab League. Turkey has also launched new diplomatic initiatives by opening 15 new embassies in Africa and two in Latin America, and is a signatory to the Kyoto Protocol. These developments show a new perspective of Turkey, one that is based on vision, soft power, a universal language, and implementation of consistent foreign policies in different parts of the world.

A new vision

Today, Turkey has a great deal of say in the international arena. More importantly, there is a critical group of countries that lends a careful ear to Turkey's stance on a myriad of regional and international issues. At this point, the world expects great things from Turkey, and we are fully aware of our responsibility to carry out a careful foreign policy.

Our "2023 vision," to mark the Turkish Republic's centennial, is a result of this necessity. The first step of this vision is to integrate Turkey's foreign-policy discourse into its national discourse. Any possible contradiction, gap or contrast between these two will make it difficult to carry out an active, responsible, and successful foreign policy. In the coming era, Turkey plans to deepen and strengthen its democracy, place relations between Turkish society and Turkey's governing institutions on firm ground, and show the world the strength of its own domestic balance. There is a continuous need to integrate domestic political accomplishments into the vision of foreign policy (i.e. democratization and cultural respect) and to inject foreign-policy activism and self-confidence back into the domestic political scene.

Thanks to the multi-dimensional and dynamic nature of Turkish foreign policy, Turkey's relations with the US are being built on firmer ground. Turkish-U.S. relations have reached a point where they can ensure bilateral cooperation and work toward global stability. Put into a framework of "model partnership" described by President Obama when he visited Turkey on his first overseas trip, bilateral relations are of vital importance for both countries. The term "model partnership" emphasizes

the importance of high-level cooperation between Turkey, with its multiple regional identities and an increasing say in global affairs, and the United States, which has long-lasting ties with regional countries and direct responsibility for global stability. The partnership is guided by a set of shared values and principles aimed at bringing peace, security, stability, and economic prosperity to the zones of conflict in various regions.

Meanwhile, relations with the EU are also being bolstered. It is no longer possible to think of the EU and Turkey independent of one another when considering Turkey's foreign policy. EU integration is undoubtedly a process that is favorable to Turkey. But this process brings great benefits to the EU itself, both regionally and globally.

Turkey's foreign-policy objectives and its vision of how to achieve them are very clear. Turkey has multiple goals over the next decade: First, it aims to achieve all EU membership conditions and become an influential EU member state by 2023. Second, it will continue to strive for regional integration, in the form of security and economic cooperation. Third, it will seek to play an influential role in regional conflict resolution. Fourth, it will vigorously participate in all global arenas. Fifth, it will play a determining role in international organizations and become one of the top 10 largest economies in the world.

These goals aim to build a strong and respectable Turkey that is able to make an original contribution to the world community. To achieve them, Turkey must make progress in all directions and in every field, take an interest in every issue related to global stability, and contribute accordingly. This collective

effort will make Turkey a global actor in this century. Turkey's actions are motivated by a great sense of responsibility, entrusted to it by its rich historical and geographic heritage, and by a profound consciousness of the importance of global stability and peace.

**Ahmet Davutoğlu is the minister of foreign affairs of the Republic of Turkey.*

www.foreignpolicy.com/articles/2010/05/20/turkeys_zero_problems_foreign_policy

Außenpolitik der Türkei *

BY Ahmet DAVUTOĞLU**

Seit der nahen (modernen) Geschichte gibt es ständige Konflikte mit dem Lösen von Weltproblemen und neue Wege der Herangehensweise die offengelegt werden. Es ist zu einer richtigen Beziehung gekommen. Die seit dem 17. Jahrhundert durchgeführten großen Kriege haben Grundbausteine und Vereinbarungen für eine neue Ordnung gebracht. Anhand des Beispiels ist festzustellen, dass der Westfälische Vertrag von 1648 nach der Unterzeichnung des Dreißigjährigen Krieges, mit der Beendigung der napoleonischen Kriege 1814-15 folgt der Wiener Kongress, Ende des ersten Weltkrieges die Unterzeichnung des unglücklichen Versailler Vertrags, im Jahre 1945 die Yalta Konferenz, wesentlich für die Gründung der Vereinten Nationen zur Vorbereitung. Aber jedoch der globalen Skala, die als Schlacht des Kalten Krieges gesehen werden kann, wurde im Gegensatz zu dieser Tradition in der Geschichte mit einer Vereinbarung beendet. Stattdessen, wurde die Endung mit der Niederlage des Eisernen Vorhangs und mit der Zersetzung der Sowjetunion

beendet. Aber das war keine förmliche Abschluss der Anwesenheit eines der kriegführenden Parteien, es war eine plötzliche Endung. Auch schon nach 20 Jahren am Ende des Kalten Krieges kam neben den Hindernissen, die durch die neu entstehende Weltordnung sich entwickelten, ein anderes neues internationales politisches und gesetzliches System, welches aus diesem Grund nicht offiziell gegründet werden konnte. Stattdessen ist ein vorübergehendes Team, das aus taktischer Absicht und den spezifischen Konflikten erwidert, auf angewandten Vereinbarungen ausgeübt. Von der Region Berg-Karabach bis Zypern, und danach bis zur verknüpften, unerlösbaren Zwietracht von Israel und Palästina, wurden die Geschehnisse wie die Wiederherstellung von Waffenstillstand und das Problem des Blutvergießens mit Erfolg gelöst, doch das Thema, um den umfangreichen Frieden herzustellen, blieb unvollständig. Generell ist insgesamt zu sagen, dass die heutige Situation die Verschiedenheit der internationalen Akteure zur verbesserten Qualität und die

Außenpolitik zur Komplikation geführt hatten.

**www.foreignpolicy.com/articles/2010/05/20/turkeys_zero_problems_foreign_policy*

***Außenminister der Türkei*